

HAJ-002-001609

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

June / July - 2017

Accounting & Finance - 6

(Ele. 1) (New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001609

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 ધવલ લિ. રેખા લિ.ની શાશક કંપની છે. નીચે આપેલી માહિતીના આધારે 20
ધવલ લિ.ના તા. 31-3-2016ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના હિસાબોની સાથે રજૂ
કરવાનું રેખા લિ.નું કંપની ધારાની કલમ-212 મુજબનું પત્રક તૈયાર કરો :
- (1) તા. 1-4-2012ના રોજ રેખા લિ.ની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી :
ઈક્વિટી શેરમૂડી (રૂ. 100નો એક એવા શેર)	રૂ. 15,00,000
10%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (રૂ. 100નો એક એવા શેર)	રૂ. 3,00,000
સામાન્ય અનામત	રૂ. 7,50,000
નફા-નુક્સાન ખાતુ (જમા બાકી)	રૂ. 1,50,000
- (2) તા. 1-4-2012ના રોજ ધવલ લિ.એ રેખા લિ.ના 12,000 ઈક્વિટી શેર
દરેક રૂ. 200ના ભાવે અને 1,200 પ્રેફરન્સ શેર તેની ભરપાઈ કિંમતે
ખરીદ્યા.
- (3) તા. 1-4-2013ના રોજ રેખા લિ.એ તેના અનામત ભંડોળનું મૂકીકરણ કરીને
પાંચ ઈક્વિટી શેરદીઠ બે ઈક્વિટી શેર બોનસ શેર તરીકે આપેલ હતા.
- (4) તા. 1-4-2014ના રોજ ધવલ લિ.એ રેખા લિ.ના વધારાના 2,100 ઈક્વિટી
શેર દરેક રૂ. 250ના ભાવે ખરીદેલ હતા.
- (5) તા. 1-4-2015ના રોજ 6,300 ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 300ના ભાવે વેચેલ
હતા.

(6) રેખા લિ.ની નફા અને ડિવિડન્ડની વિગતો નીચે મુજબ હતી :

વર્ષ	નફો (રૂ.)	ઈક્વિટી ડિવિડન્ડ (%)
2012-13	3,00,000	15%
2013-14	3,72,000	12%
2014-15	6,00,000	20%
2015-16	7,50,000	30%

અથવા

1 નીચે કુલદિપ લિ. (શાશક) અને કેતન લિ. (ગૌણ)ની કેટલીક વિગતો આપી છે. તે ઉપરથી ગૌણ કંપનીના નફા અંગે શાશક કંપનીએ પોતાના તા. 31-12-2016ના વર્ષના હિસાબો સાથે રજૂ કરવાની વિગતો દર્શાવતું પત્રક તે અંગેની ગણતરી સાથે તૈયાર કરો :

- (1) શાશક કંપનીની શેરમૂડી રૂ. 100નો એક એવા 1,00,000 શેર.
- (2) ગૌણ કંપનીની શેરમૂડી રૂ. 10નો એક એવા 1,00,000 શેર પૂરા ભરાયેલ.
- (3) બંને કંપનીના હિસાબી વર્ષો કેલેન્ડર વર્ષ મુજબ છે :
- (4) કેલેન્ડર વર્ષ :

	2012	2013	2014	2015	2016
(5) ગૌણ કંપનીનો નફો (રૂ.) :	4,00,000	4,00,000	4,20,000	4,50,000	4,50,000
(6) શાશક વર્ષની શરૂથી ધારણ કરેલ શેરની સંખ્યા :	20,000	60,000	80,000	70,000	60,000
(7) ગૌણ કંપનીએ ચૂકવેલ ડિવિડન્ડનો દર :	10%	10%	10%	10%	બાકી છે.

2 એક ચોક્કસ વસ્તુ તૈયાર માલમાં પરિવર્તન થતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી માર્ચ - 2016ના મહિનાની મેળવવામાં આવી છે. ફેરબદલી કિંમત અથવા પડતર કિંમત પર નફો નીચે મુજબ ગણાય છે :

- પ્રક્રિયા-A : ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફો
 પ્રક્રિયા-B : પડતર કિંમત પર 25% નફો
 પ્રક્રિયા-C : ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C	તૈયારમાલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	1,10,000	88,000	66,000	1,50,000
વપરાયેલ માલસામાન	99,000	1,10,000	2,10,000	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	72,000	78,000	2,80,000	-
કારખાના ખર્ચ	80,000	1,80,000	1,84,000	-
આખર સ્ટોક	31,000	80,000	2,00,000	2,50,000
શરૂઆતના સ્ટોક પર આંતર પ્રક્રિયા નફો	-	18,000	22,000	65,000

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે.
માર્ચ - 2016 દરમિયાન વેચાણ રૂ. 22,50,000 હતું.

તૈયાર કરો :

- (1) પ્રક્રિયા પડતરના ખાતાં તથા તૈયાર માલનું ખાતું.
- (2) પાકાં સરવૈયાં માટે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન.

અથવા

- 2 એક વસ્તુ - "Z" ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. જાન્યુઆરી, 2016ને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : 20

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C	તૈયાર માલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	20,000	32,000	40,000	80,000
પ્રત્યક્ષ માલ	1,60,000	48,000	60,000	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,40,000	1,60,000	1,40,000	-
કારખાના શિરોપરી ખર્ચ	80,000	96,000	80,000	-
આખર સ્ટોક	40,000	16,000	60,000	1,20,000
ફેરબદલી કિંમત પર નફાના ટકા	25%	20%	10%	-
શરૂઆતના સ્ટોકમાં આંતર પ્રક્રિયા નફો	-	5,580	10,760	26,136

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. અને તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા-C ખાતેથી જે કિંમતે વસ્તુ મળે તે કિંમતે આંકવામાં આવે છે. મહિના દરમિયાન વેચાણ રૂ. 16,00,000નું હતું.

તૈયાર કરો :

- (1) દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયાના ખાતાં.
- (2) ખરેખર મળેલ નફાની ગણતરીનું પત્રક.

- 3 ડૉ. અંકિત રાજકોટમાં “જનસેવા” હોસ્પિટલ ચલાવે છે. તેના માટે વાર્ષિક રૂ. 1,20,000ના ભાડાથી એક મકાન હોસ્પિટલ માટે ભાડે રાખેલ છે : 15

હોસ્પિટલ દર્દીઓની સારવાર માટે 365 દિવસ ખુલ્લી રાખવામાં આવે છે.

હોસ્પિટલમાં 25 પથારીઓની વ્યવસ્થા છે.

- (1) વર્ષના 140 દિવસ તમામ 25 પથારીઓનો વપરાશ થયો હતો.
- (2) 75 દિવસ 20 પથારીઓનો સરેરાશ ઉપયોગ થયો હતો.

ખર્ચાઓની વિગત નીચે મુજબ છે :

વિગત	વાર્ષિક (રૂ.)
- સુપરવાઈઝરોનો પગાર	24,000
- નર્સનો પગાર	28,800
- વોર્ડબોયનો પગાર	7,200

- સ્પેસિયાલિસ્ટ ડોક્ટરોનો પગાર 2,40,000
- મકાનનો નિભાવ ખર્ચ 7,200
- દર્દીઓને નાસ્તા, ભોજનનો ખર્ચ 88,000
- દર્દીઓની સેવા અંગેનો ખર્ચ 24,000
- કપડા, ચાદર વગેરેનો ધોલાઈ ખર્ચ 56,000
- દવાનો ખર્ચ 70,000
- એક્સ-રે, ઓક્સિજન વગેરે ખર્ચ 1,08,000
- સામાન્ય વહીવટી ખર્ચ 1,03,800

જો દર્દી પાસેથી પ્રતિદિનના રૂ. 200 ચાર્જ વસૂલવામાં આવે તો પથારીદીઠ નફો કે નુકસાન શોધો.

અથવા

- 3 “દિપવિજય” થિયેટર સુરેન્દ્રનગરના ચોપડામાંથી તા. 31-03-2016ના રોજ 15 પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ મળે છે :

વિગત	રકમ (રૂ.)
- પગાર ખર્ચ (ત્રિમાસિક)	7,50,000
- વહીવટી ખર્ચો	56,00,000
- વીજળી - ઓઈલ ખર્ચ (માસિક)	5,00,000
- ઘસારો	14,40,000
- જાહેરાત ખર્ચો (માસિક)	2,20,000
- મુવી પ્રિન્ટનું ભાડું	31,90,000
- કાર્બન ખર્ચ	16,50,000

થિયેટરની કુલ ક્ષમતા 1,000 બેઠકોની છે. જેમા પ્લેનેટ રેડ 300 બેઠક, પ્લેનેટ બ્લુ 500 બેઠક અને પ્લેનેટ ગ્રીન 200 બેઠક છે. વર્ષ દરમિયાન દરરોજ ચાર ખેલ (શો) રાખવામાં આવે છે. કુલ બેઠકોના 80% બેઠકોનો વપરાશ થાય છે. વર્ષના 350 દિવસો ગણવાના છે. ત્રણેય ક્લાસને 1 : 2 : 4ના પ્રમાણમાં ભાર આપવાનો છે.

જો મેનેજમેન્ટ કુલ આવક પર 50% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક ક્લાસદીઠ ટિકિટનો દર નક્કી કરો. મનોરંજન વેરો ધ્યાનમાં લેવાનો નથી.

- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) 15
- (1) વાયદાના સોદાઓ
  - (2) નફાનું પુનઃ રોકાણ
  - (3) લાંબાગાળાની મૂડીના પ્રાપ્તિસ્થાનો
  - (4) હેજિંગના ફાયદાઓ - ગેરફાયદાઓ
  - (5) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેન્ક.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt all the questions.
(2) Figures to the **right** indicates marks of the questions.

- 1 Dhaval Ltd. is a holding company of Rekha Ltd. **20**
From the following particulars, prepare a statement of Rekha Ltd. as per Section-212 of the Indian Company Act to be attached by Dhaval Ltd. with its final accounts for the year ending on 31-03-2016 :

- (1) Some Balances of Rekha Ltd. as on 1-4-2012 were as below :

Equity share capital

(each share of Rs. 100)..... Rs. 15,00,000

10% Preference share capital

(each share of Rs. 100)..... Rs. 3,00,000

General reserve ..... Rs. 7,50,000

Profit and Loss A/c. (Credit) ..... Rs. 1,50,000

- (2) On 1-4-2012, Dhaval Ltd. purchased 12,000 Equity shares at the price of Rs. 200 and 1,200 preference shares at their face value.
- (3) On 1-4-2013 Rekha Ltd. declared bonus shares in the ratio of 5 : 2 from its general reserve.
- (4) On 1-4-2014 Dhaval Ltd. purchased 2,100 equity shares of Rekha Ltd. at Rs. 250 per share.
- (5) On 1-4-2015, 6,300 equity shares were sold at price of Rs. 300.
- (6) Particulars of profit and dividend declared by Rekha Ltd. were as below :

<i>Year</i>	<i>Profit (Rs.)</i>	<i>Equity Dividend</i>
2012-13	3,00,000	15%
2013-14	3,72,000	12%
2014-15	6,00,000	20%
2015-16	7,50,000	30%

OR

1 Some particulars regarding Kuldip Ltd. (Holding Company) and Ketan Ltd. (Subsidiary Ltd.) are given below. Prepare the statement showing details, with working, which holding company has to attach with its accounts for the year 31-12-2016 :

- (1) Share capital of the holding company 1,00,000 shares of Rs. 100 each.
- (2) Share capital of the subsidiary company 1,00,000 shares of Rs. 10 each fully paid up.
- (3) Accounting year of both the companies are as per Calender Years.
- (4) Calender Year :
2012	2013	2014	2015	2016
- (5) Profit of Subsidiary Company.
4,00,000	4,00,000	4,20,000	4,50,000	4,50,000
- (6) No. of shares held by holding company from the beginning of the year :
20,000	60,000	80,000	70,000	60,000
- (7) Rate of dividend paid by subsidiary company :
10%	10%	10%	10%	Not declared

2 A certain product passes through three processes before it is transfered to finished stock. The following informations is obtained for the month of March - 2016. 20

Profit is calculated on transfer price or cost price as below :

Process - A : 25% on transfer price

Process - B : 25% on cost price

Process - C : 20% on transfer price

<i>Particulars</i>	<i>Process-A</i>	<i>Process-B</i>	<i>Process-C</i>	<i>Finished goods stock</i>
Opening stock	1,10,000	88,000	66,000	1,50,000
Material consumed	99,000	1,10,000	2,10,000	—
Direct wages	72,000	78,000	2,80,000	—
Factory exp.	80,000	1,80,000	1,84,000	—
Closing stock	31,000	80,000	2,00,000	2,50,000
Inter process profit for opening stock	—	18,000	22,000	65,000

Stock of process are valued at prime cost. Sales during March-2016 were Rs. 22,50,000.

Prepare :

- (1) Process Cost A/c. and Finished Goods Stock A/c.
- (2) Stock valuation for Balance Sheet.

OR

- 2** A product "Z" passes through three process. The details for January, 2016 is given below : **20**

<i>Particulars</i>	<i>Process-A</i>	<i>Process-B</i>	<i>Process-C</i>	<i>Finished goods</i>
Opening stock	20,000	32,000	40,000	80,000
Direct material	1,60,000	48,000	60,000	-
Direct labour	1,40,000	1,60,000	1,40,000	-
Factory overhead exp.	80,000	96,000	80,000	-
Closing stock	40,000	16,000	60,000	1,20,000
Profit on transfer price	25%	20%	10%	-
Inter process profit for opening stock	-	5,580	10,760	26,136

Stock of process are valued at prime cost. The finished goods are valued at the same rate which transferred from process-C. Sales during the month were Rs. 16,00,000.

Prepare :

- (1) Process A/c. showing profit for each stage.
- (2) Statement showing actual profit received.

- 3** Dr. Ankit runs "Janseva" Hospital at Rajkot. For this purpose a building is hired at a rent of Rs. 1,20,000 p.a. **15**

The hospital was open for the patients for all the 365 days in a year. The hospital consists of 25 beds.

- (1) For 140 days in the year, all 25 beds occupied by patients per day.
- (2) Another 75 days, an average 20 beds occupied per day.

The details of expenses for the year were as under :

<i>Particulars</i>	<i>Annual (Rs.)</i>
- Supervisor's salary	24,000
- Salary of nurses	28,800
- Salary of ward boys	7,200
- Salary of Specialist Doctors	2,40,000

- Maintenance of the building 7,200
- Foods supplied to patients 88,000
- Expenses for services to patients 24,000
- Laundry charges for clothes etc. 56,000
- Medicine supplied 70,000
- Cost of X-ray, Oxygen etc. 1,08,000
- General administration charges 1,03,800

If the hospital wants to recovered an overall amount of Rs. 200 per day on an average from each patient, what is the profit / loss per patient day made by the hospital ?

OR

- 3** The following information are extracted from the books of "Dipvijay" theatre at Surendranagar for the year ended on 31-3-2016 : **15**

<i>Particulars</i>	<i>Amount (Rs.)</i>
- Salary exp. (Three monthly)	7,50,000
- Administrative exp.	56,00,000
- Electricity and oil exp. (Monthly) ...	5,00,000
- Depreciation	14,40,000
- Advertisement exp. (Monthly)	2,20,000
- Print rent of movies	31,90,000
- Carbon exp.	16,50,000

Total seat capacity of the theatre is 1,000 seats. In which planet red class 300 seats, planet blue class 500 seats and planet green 200 seats. There are daily 4 shows during the year every day. 80% of total seats are used. Consider 350 days in a year. All three classes are given weightage in proportion of 1 : 2 : 4.

If the management expects return of 50% on total income, determine the rate per person for ticket of each class.

- 4** Write short notes : (any **three**) **15**
- (1) Speculations
  - (2) Ploughing back of profits
  - (3) Sources of long-term capital
  - (4) Advantages and disadvantages of hedging
  - (5) Industrial Development Bank of India.